

Izhaja po dvakrat na mesec ali 24 krat na leto v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji, Ključaničarske ulice (pod mestnim trgom) št. 3 v II. nadstropji.

Veljá celo leto 3 gld., pol leta 1 gld. 50 kr. in četrt leta 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, narodnost in vero.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Ponižane žabe.

(Stara basen v novi obleki.)

Nekdaj žabe niso ragljale, marveč govorile kakor ljudje. Prav dobro se jim je godilo, Jupiter jim je skrbel za dež tako, da jim vode ni zmanjkalo, ravno tako živeža ne, ker se je v vodi in ob nji nahajalo v obilnosti vse, kar je za žabji želodec.

A to žabam ni bilo dovolj, hotele so imeti popolno svobodo, da bi si same delale dež, napravljale mlake, kjer bi se njim zdelo, ne le po nižavah, marveč celó vrh najviših gora, zato so začele upiti nad Jupiterjem, naj jim dá popolno svobodo, da se bodo same vladale. Ta, dobrotljiv kakor je, jim usliši prošnjo in jim dá, kar so zahtevale. Hej, kako življenje se je zdaj pričelo! Brez vlade niso mogle biti, ker jim je Jupiter dal svobodo le pod tem pogojem, da zbero izmed sebe najbolj bistre glave, po katerih svetu se bo on ravnal, zato so se pričele po vseh kotlah, lužah in jarkih volitve.

Bilo je več strank in najbolj so se za gospodstvo poganjale krote, katerim so se kmalu približali sivkasti pobje, ker so se nadjali, da bo taka zveza najboljša za nje; res so zmagale krote tako, da prave žabe so dobile le par poslancev v zbornico, katerih glas pa potem ni nič veljal; zelene žabe so potem ravnarji razžaljene zlezle na drevesa in ne zmenile se za nič, kar so one po vodáh počele, ampak so le vedno po boljem dežji upile.

Vse drugače pa krote in pobje. Ker so imele vso oblast v rokah, so postale silno prevzete in preupile vse druge žabe, da je te bilo komaj slišati. Tudi so začele delati si kotle vrh gorá, ob najvišjih slemih in robovih, ter niso poslušale svarilnih glasov onih žab po kotlah niti onih po drevji; ko jim je to nekoliko časa dobro šlo, so celó mislile na to, da bi si omislile peruti ter letale po zraku. Ker imajo plavute na nogah, so poskusile s temi letati, vzdignile se v celih četah, a popadale so nazaj na zemljo in se prav hudo pobile. Tudi umetno narejene kotle

po gorah in strminah so se jim posušile in zdaj je prišla nád nje tudi kača, ki jih je mnogo pohrustala.

Huda je pela zdaj prevzeticam, priskakale so zopet v nižavo k drugim žabam, ki so vedno zveste ostale svojim kotlam, ter so od njih zahtevale pomoči. Ali te so bile po slabem gospodarstvu krot in pobov same obožale in jim niso mogle pomagati; tudi so bile luže zeló posušile se, ker so iz njih krote nosile vodo v svoje umetno narejene luže po višavah. V taki zadregi se krote in pobje spro med seboj in se zmirjajo ter druga drugi očitajo take reči, da druge žabe kar strmé in še bolj debelo gledajo ko navadno. Ko je Jupiterjeva previdnost za žabe privzela si še dve kotli, nekaj iz usmiljenja do tam bivajočih žab, ktere je strašna kača zatirala, nekaj za te žabe same, da bi imele več prostora, — je krik krot in pobov postal že popolnoma neprenosljiv tako, da že Jupiter ni mogel spati. Ker vidi, da iz vsega tega nič ne bo, se razjezi in razpodi vso družbo ter jih kaznuje s tem, da jim vzame besedo. Obžalovati je le, da so po tem bile zadete tudi one mirne žabice, ki so ostale domá po svojih kotlah in trpele to, kar so jim krote hudega naklonile. Vendar so se tolažile s tem, češ: „saj tudi prej, ko smo imele še glas, naša beseda ni veljala; zdaj pa vsaj tudi oni nimajo glasu, ki so nas zmiraj preupili.“

Tako je prišel žabji rod ob svoj glas in zdaj more le regljati. Pa se mu ne godi slabo, ker Jupiter že pošlje dežja, kedar ga je treba.

Kandidati za novo dunajsko ministerstvo.

Tedne in mesce je že, kar so ministri stopili s svojih stolov in še zdaj nimamo novih. Iščejo in iščejo jih po vsem svetu, pa jih vendar ne morejo dobiti. Cesar pa daleč zastonj iščeš, to véasih lahko blizo dobiš. Kar je železnica, od Dunaja ni daleč do Ljubljane, in tu dobiš ljudi vsaj za deset ministerstev; branil se ne bo ne eden,

še trgali se bodo za ministerske stole. Treba je le seči v deželni zbor kranjski in na vsak prst se bota obesila po dva. Pa tudi zunaj zbora jih je vse polno.

Izmed teh „Brencelj“ zbere jih le toliko, kolikor bi jih bilo treba za zdaj. Tu so:

Kamniški Johan **Kecelj**: ta tehta še več kakor Auer-sperg, toraj bi se podal za predsednika.

Za ministra nauka bi bil gosp. **Pirker** že zato, ker je vse tri razrede normalke zdelal in je zdaj še le deželni šolski nadzornik, kar je za njegovo ponosnost vsakako premalo.

Za ministra poljedelstva gosp. **Dežman** — že zavoljo „prokletih grabelj.“

Za ministra govornika dr. **Deu** iz Postojne, — če zavoljo družega ne, vsaj zavoljo njegove znane zgovornosti.

Za ministra pravosodja državni pravdnik ljubljanski, znan zavoljo konfisciranja slovenskih listov.

Za ministra notranjih zadev dr. **Rohbert Šraj** — zato, ker zna svoj nos v vsako reč vtikati; njegov namestnik bi bil **Safarjev Dolfi** iz istih vzrokov.

Za ministra kupčijstva Krški **Martin**, ker zna tako izvrstno kupovati — kaj, se je pokazalo lansko leto v deželnem zboru.

Za denarnega ministra vitez **Savinšek** — zakaj, bo on najbolje vedel in tisti, ki ga poznajo.

No, če bi ti ne zlekli Avstrije iz vseh zadreg, potem jej ni več pomagati.

Pavliha.

Ko sem tako znebil se z lepo sultana in tudi turškemu ljudstvu srečno izmuznil se, postojim še nekoliko pred Carigradom, ter premišljuje, kam bi se zdaj obrnil. Prav mika me pogledati nekoliko tje na levo v Macedonijo ter peiskati Hubmajerja, da bi zvedel, kako se mu kaj tam godi. Vendar o zimskem času tam nič ne kaže, tudi mi pot ni znana, ker še nisem bil nikdar tam, zato me tje nič kaj ne mika. „Ej čemu, boš dolgo premišljeval, kam bi šel,“ sklenem svoje premišljevanje. „Povsod se klatiš, v Evropi si že skoro vsako luknjo staknil, zakaj ne greš zopet enkrat pogledat v Ljubljano, da vidiš, kako se postavljajo nemškutarji in Slovenci? Če hočeš gledati Turčine, ni treba ti hoditi v Carigrad.“

In res, pametna je ta, hajdimo proti domu! Kožuh mi greje telo, lula nos, noge pa nagla hoja in predno stresem pepel iz lule, že stojim pred Zagrebom. Hrvatje me précej spoznajo, ker smo se že večkrat videli, zadnji pot pa v Ljubljani o Bleiweisovi svečanosti. Po svoji gostoljubni navadi me povabijo zvečer v svojo družbo in mi začno koj skonca tako napijati, da spoznam, kaj namera-vajo z mano, namreč prav do trdega opiti me, da bi se pod mizo zvalil; kaj tacega kaj radi naredo Kranjcu. Toda jaz sem mislil: „ta pot se bote pa že vrezali, bote vsi pod mizo ležali prej ko jaz, niste na pravega zadeli.“ (Da kar naravnost povem: jaz ga nesem več ko trije drugi še tako močni pivci.)

Pili smo ga pa že tako, da so nam ga kletarji komaj sproti na mizo nosili. Hrvatje so kar strmeli in čudili se,

da se mene vino tako malo prijema, njih pa je bilo čedalje manj krog mene, ker se je vsak hip kateri pod mizo zvrnil ali pa so ga ven nesli. Nazadnje proti jutru so bili le še štirje pri mizi, pa tudi te sim spravil na tla, potem ga spil še en liter po vrhu in šel spat. Drugi dan je vse gledalo in s prstom kazalo za mano in drug je pravil drugemu: „vidiš, ta ga zna pa še bolj piti kakor mi.“ Iz spoštovanja so se mi kar odkrivali; tisti pa, ki so z mano pili, so bili še tri dni po tem pijani.

Od tu proti Ljubljani sem se namenil peljati se po železnici, ali spomnim se, da se je enkrat od tod mi poslan purman v Ljubljano vozil celih 14 dni, da je dišal prav po kugi, zato jo raje vsekam peš naravnost ob Savi in pridem v Ljubljano, ko ravno polдне zvoni.

„Zdaj boš šel kam kosit,“ si mislim, „potem pa kar naravnost domú.“ In ker ravno pred Mokarjem stojim, čemu bi dalje hodil? Vkrenem toraj v to gostilnico in stopim v gosposko sobo. Brž prileti natakarakar, me pogleda od glave do nog in me ogovori nemški.

„Polič dobrega dolenjca pa kaj gorkega za kosilo,“ naročim jaz.

„Ali ne znate nemški?“ me prša na to.

„Kaj tebi mar, kar jaz znam ali ne! Le urno stopi in prinesi mi, kar sem naročil,“ velim jaz.

Možič gre, jaz sedem za mizo, a mesto prvega pride drug, ki me zopet nemški ogovori in reče, da prostor, kamor sem sedel, je za gospode, ne pa za kmete v kožuhih.

„Vidiš ga vraga,“ zagodrnjam jaz, „meniš, da jaz nisem gospod? Veči kakor ti in moj kožuh je vsaj dvakrat toliko vreden, kakor tvoj oguljeni frak.“

Že me žgačka marela, da bi tudi tega učil obnašanja, a v tem hipu pride krčmar sam in prša po vzroku pre-pira — tudi le nemški, se ve da; ko zvé, kaj je bilo, se obrne k meni in mi v prav slabi slovenščini reče, da se pri njem le nemški govori.

„Toraj tudi je in pije, kaj ne?“ se nasmejem jaz in pristavim: „nemške jedi in pijače pa ne maram, le sami jo obdržite, jaz pa svoj denar.“

S tem ustanem in grem, ker se mi prečudno zdi, da bi moral v Ljubljani zavoljo krčmarjev nemški znati, ne pa krčmarji zarad gosta slovenski. Ej, to bi bilo kmalo drugače, ako bi vsak Slovenec napravil marelo, kakor je moja, in jo potem tudi rabil, kedar bi bilo treba.

Potem se podám v čitalnico in dobim nekaj kosila, vina bi bil več pil, če bi bilo bolje. Tam je bila družba več gospodov mlajših in starejih, pa čuda! pogovarjali so se nemški — menda iz vljudnosti do mene, ker so gotovo mislili, da jaz ne znam slovenski. No, če je tako, je že lepo.

Po kosilu grem na črnega k „Valvazorju“. Postrežnik, ki mi pride naproti, me ogovori slovenski. No, vendar ena kavarna, kjer ljudje slovenski znajo. Zato sem pa tudi pil dva črna in dal postrežniku dva krajcarja za tobak. Gostje so večidel slovenski govorili in prav rad bi bil še ostal dalje tu, pa se mi je mudilo, da pridem še do noči domú. Odrinil sem toraj z namenom, da bom že zopet kmalu prišel ogledat Ljubljano tudi po drugih krajih. Kar bom skusil in slišal, bom že povedal.

Zvijáčno.

„No, kaj je rekel zdravnik?“ prša žena moža, ko je zdravnik odšel.

„Da ne smem jesti mesa, dokler ne bo bolje,“ odgovori mož žalosten.

„No, nič ne bodi žalosten možiček,“ ga tolaži žena, „če ne smeš mesa jesti, boš pa jedel pečenko, piške, klo-base in kaj tacega, ti bom že vse pripravila.“

Pogovori.

- A. Turek ne mara križa, je li?
B. To že ni res, saj imajo nekteri še po več bab.

* * *

- A. „Ustavoverci“ v državnem zboru na Dunaji se pa zdaj res dobro kampljajo med seboj.
B. Saj je že tudi čas. Če se človek šest let ne čedi in ne kamplja, kaj se zaredi na njem!

Pes in vol.

(Kratka basen.)

Pes in vol se snideta in se jameta pričakati, kdo izmed nju je močnejši.

„Kaj boš ti, mala živalica,“ reče slednjič vol, „jaz že na svet pridem večji, kakor ti sploh zrasteš. Le glej moje kosti, kakšne so proti tvojim!“

„Ne dé nič,“ odgovori pes, „jaz bom vendar le še tvoje kosti jedel, ti pa mojih ne.“

Nauk te basni si lahko vsak sam misli.

Zanesljivo znamenje.

Meščan pride na kmete in vidi tam procesijo. Ker se mu to čudno zdi, ustavi kmeta, ki gre za njo, in ga praša:

„Čemu je ta procesija?“

„Dežja gremo prosit, gospod,“ odgovori kmetič.

„Mislite li, da ga bote izprosili?“ reče meščan.

„Vsaj upamo, da nas bo Bog uslišal,“ je kmetov odgovor.

„Nič ne bo ne, jaz vam povem,“ pravi na to meščan.

„Kako, da bi vi to vedeli?“ praša kmet.

„Dežja ne bo!“

„Zakaj ne?“

„I, zato, ker mene še kurja očesa ne bole.“

„Ali je vselej dež, če vas kurja očesa bole?“ praša kmet.

„Zanesljivo vselej,“ odgovori meščan.

„I, tak pa res ni treba procesije,“ reče kmet in stopi s svojo težko peto meščanu na nogo, da ta sedem solncev vidi; „zdaj vas kurja očesa gotovo bolé in mi bomo dobili dež.“

Le ničesar površno!

Kakor znano, je deželni odbor kranjski slovensko pisavo pri notranjem uradovanju popolnoma odpravil. Dr. Šraj pa je zapazil, da je v tej pisavi vendar še ostalo več slovenskih črk, n. pr. *b, f, j, l, o, I, J, L, O*, razen tega vse vejice (*,*), nadpičja (*;*), dvopičja (*:*), pike (*.*), vprašaji (*?*) in klicaji (*!*). Zdaj že študira, kako bi za te pismenke in znamenja iznašel nova, da bo nemška pisava popolnoma otrebljena vsega, kar po slovenščini diši. Pričeti se ima s tem, da se odpravijo slovenske pike iz črk *i* in *j* ter nadomesté z nemškimi. Tako je prav, le nič polovičarsko!

Razlaganje

nekterih besedi, ki se zdaj pogosto bero in slišijo.

Delnica (akcija) — največkrat nič vreden papir, ki dokazuje edino to, da je njegov lastnik plačal toliko in toliko, kar so potem drugi med sabo razdelili. (Glej banka „Slovenija.“)

Deželni zbor — skupščina ljudi, katerih večina bodi vladi po volji, pa so med njimi tudi nekteri, ki bi morali kje drugje sedeti.

Država — grm, za katerim ministri tičé.

Državni zbor — družba na Dunaji, v kateri zdaj umazano perilo peró ne ženske, ampak možki, pa dalje ko ga peró, bolj umazano je.

Državni pravdnik — parkelj, ki slovenske časnike v koš devlje. Prej je živel le ob navadnih hudodelnikih, zdaj se je pa tudi že na časnike navadil; če družega ni, pa „Brenceljna“ lovi.

Konfiskacija — reč, o kateri slovenski vrednik tako malo vé, kdaj ga bo zadela, kakor za svojo smrt. Vrší se po policajih na ukaz državnega pravdnika, ki kupi vse liste pa, ne dá krajcarja zá-nje.

Liberalizem — že tako prežvekana beseda, da je nihče več v usta ne vzame.

Minister — velik mož, ki za dobro in slabo delo dobro plačo vleče in na katerem v državnem zboru lahko vsak poslanec drva seka. Kedar odstopi, stori to vselej prostovoljno, če je k temu prisiljen. Kar skazi, skazi drugim, ne sebi. (Se bo nadaljevalo.)

Pri skušnji.

V šolo pride šolski nadzornik in ker je bilo ravno računanje z glave, praša učitelja po najboljšem učencu v tem. Učitelj pokliče sina nekega trgovca in temu dá nadzornik sledečo nalogo:

„Če bi jaz prišel k tebi in hotel imeti $2\frac{3}{5}$ metrov blaga za suknjo, meter po $3\frac{7}{10}$ gld., koliko bom plačal?“

Deček nekoliko premišljuje, potem pa reče:

„Če bi mi prečastiti gospod šolski nadzornik skazali čast, da bi prišli k meni kupovat blago za svojo obleko, bodo zahtevali več ko $2\frac{3}{5}$ metrov, recimo 5, ker toliko potrebujejo. Blago po $3\frac{7}{10}$ gld. meter jim bo preslabo, zato bodo vzeli vsaj blago po 4 gld. meter; 5 metrov po 4 gld. dá pa ravno 20 gld., visoko častiti gospod šolski nadzornik.“

„Dober trgovec boš,“ reče nadzornik na to, „ali jaz pri tebi vendar ne bom kupoval.“

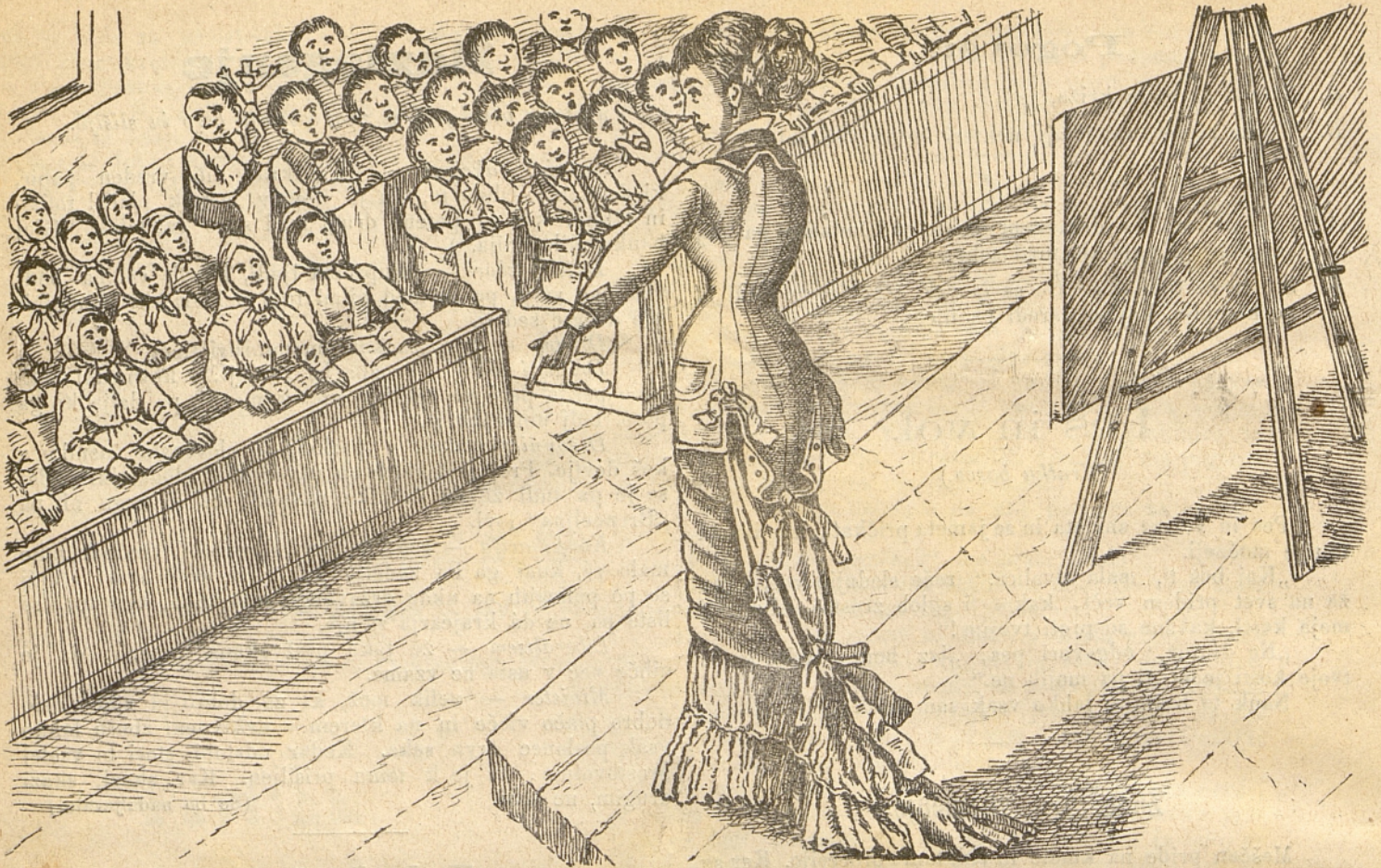
„Brenceljnova“ ponosnost.

Ljubljanske gimnazije profesor A. Heinrich (iz prejšnjih let že „Brenceljnove“ bralcem znan pod imenom Heurich) je dobil zdaj tudi zlati križec — morda celo zato, ker je „Brenceljnu“ toliko gradiva dajal.

„Brencelj“ ni malo ponosen na to, da je toliko njegovih sodelavcev dobilo že križce, zvezdice in visoke službe, tako Dežman, vit. Kaltenecker, dr. Kasmacher, Šraj, Šarfarjev Dolfi, Vestenek in drugi, ki so svetu znani postali po „Brenceljnu“. Tisti pa, kateri dajo gradivo nemškim listom, posebno „Tagblattu“, ne dobé nič in ne postanejo nič, n. pr.: dr. Bleiweis, Svetec, dr. Zarnik, dr. Vošnjak, Klun i. t. d. Če kateri izmed njih vjame kako poslanstvo, so tega krivi le kratkovidni volilci.

O „Brencelj“ je mogočna žival, ker je mnogim že pripomogel do časti in masti.

Učiteljice, dokler so mlade, je že še,

drugače pa bo, ko bodo take-le:

